

Dictogloss om robotsæle

Robotsælen er noget forholdsvis nyt inden for velfærdsteknologi. En robotsæl kan sige lyde som en rigtig sælunge og bevæge sig, hvis den bliver rørt. Den har flere motorer og sensorer, for eksempel i nakke og øjenlåg. Den er blevet testet i adskillige lande, og resultatet er det samme overalt: den vækker følelser i folk på lige fod med et rigtigt kæledyr. Og så er den praktisk, idet der ikke er risiko for bid og allergi.

Fokuspunkter

Dictogloss om drikkepenge

Drikkepenge kan i dag anskues som en frivillig gave som tak for en ekstra god service. Men før 1969 var det normen at give cirka 15 procent i drikkepenge, idet tjenere ikke havde overenskomster. De var på kommissionsløn, og drikkepengene var dermed en del af deres løn. I dag er det op til den enkelte, om man vil give drikkepenge, og modtageren skal huske at indberette drikkepengene til SKAT som B-indkomst.

Fokuspunkter

Dictogloss om Cuddling

Cuddling er et nyt fænomen i Danmark, og de første cuddlere blev færdiguddannet i 2016. Fokus i behandlingen er at arbejde med kroppens hormonsystem. Behandlingsformen er en aseksuel berøring, hvor patienten er fuldt påklædt, og der er respekt for patientens personlige grænser. Cuddling kan for eksempel være med til at afhjælpe stress og angst samt øge evnen til større sanselighed og kropslighed.

Fokuspunkter

Dictogloss om bæredygtighed

Tøj og tekstiler udgør efter sigende den fjerdestørste miljøbelastning i Europa, og vores forbrug af tøj er faktisk stigende. Men både forbrugerne og tøjindustrien har et ansvar, når det kommer til bæredygtighed og klima. Vi forbrugere bør måske gøre op med os selv, om vi vitterligt har brug for endnu et par jeans, og tøjindustrien bør overveje, hvor hyppigt der skal komme nye produkter i butikkerne. Vi køber angiveligt i gennemsnit 13-16 kilo tøj og tekstiler om året i Danmark, hvilket vi måske kan minimere.

Fokuspunkter

Dictogloss om kriminel lavalder

I Danmark har den kriminelle lavalder været 15 år siden 1905 med undtagelse af et par år, hvor den var nedsat til 14 år. Det var i modstrid med FN's anbefalinger og forårsagede kritik fra FN's Komité for Barnets Rettigheder. Derfor blev den hævet igen i 2012. Den kriminelle lavalder betyder, at børn under 15 år ikke kan stilles strafferetligt til ansvar for deres handlinger, hverken domme eller bøder. Der er andre lande, hvor alderen går helt ned til 10 år, og hvor 14-årige kan straffes som en voksen, hvis den kriminelle handling er særligt alvorlig.

Fokuspunkter

Dictogloss om overvågning

Hvis din telefon er tændt, mens du sover, kan din placering spores. Ligeledes når du cykler med telefonen i lommen. Ved ethvert opkald eller sms, registreres både din placering, og hvem du er i kontakt med. Oplysningerne gemmes tilmed af teleselskaberne. Skulle du have glemt din mobil en dag, er der stor sandsynlighed for, at du kan spores via et af de mange kameraer, der er i Danmark. Eller måske registreres din placering, når du handler med dit rabatkort i dit lokale supermarked. Overvågning debatteres ofte, og meninger om dens berettigelse er mange.

Fokuspunkter

Dictogloss om alkohol

At drikke alkohol er et socialt fænomen og det kan ligefrem være svært at få lov til at takke nej ved festlige lejligheder. Medmindre man har en god undskyldning, som for eksempel at man er gravid eller i bil.

Danskerne drikker af flere årsager: mange synes, at det er hyggeligt, at det smager dejligt, at det er afstressende, at det gør én i godt humør, at det dæmper usikkerhed og at det kan hjælpe til, at man glemmer problemer. Alkoholindtag er dog også tæt forbundet med mange sygdomme, eksempelvis kræft. Derudover kan et misbrug få alvorlige konsekvenser på familiefrenten og for karrieren.

Fokuspunkter

Dictogloss om sort arbejde

Sort arbejde er for eksempel, når rengøringshjælpen eller bryllupsbandet får betaling i kontanter, der ikke bliver registreret hos SKAT. Det kan også være småtjenester for henholdsvis venner og familie, hvor man bytter evner: for eksempel en reparerer bil for fire timers psykoterapi. Eller at man betaler sin søster, der er snedker, med to gode kasser vin for at bygge ens bogreol. Sidstnævnte er ofte utilsigtet skatteunddragelse, men er stadig strafbart, hvis det ikke opgives til SKAT.

Fokuspunkter

Dictogloss om søskenderækker

Meget tyder på, at søskenderækkefølge spiller en rolle for, hvem man er, dog kun til familiesammenkomster og lignende, men ikke nødvendigvis i andre kontekster. En storebror kan således sagtens være den mest ansvarlige af børnene i familiesammenhænge, men indtage en mere afslappet rolle i selskab med andre. Elementer i personlighedsdannelsen i en søskenderække kan også være: aldersforskellen mellem børnene, medfødt personlighed eller børnenes køn. Allervigtigst er nok, hvordan forældrene opfører sig og reagerer i forhold til det enkelte barn, og hvad der generelt forventes af barnet i familiekontekster.

Fokuspunkter

Dictogloss om arbejdsuge

Der er løbende diskussioner om, hvorvidt en kortere arbejdsuge kan gavne et samfund. Med en kortere arbejdsuge vil man muligvis mindske risikoen for stressede medarbejdere på arbejde. Med sænkningen af arbejdstiden er det dog vigtigt, at man også ser på arbejdsmængden, således at den ikke forbliver den samme til en lavere løn. Skiftet kræver også en ændring i adfærd og i arbejdsprocesser.

Fokuspunkter

Dictogloss om frivilligt arbejde

Frivilligt arbejde kan betegnes som et arbejde eller en indsats, der udføres uden økonomisk, retslig eller fysisk tvang. Arbejdet udføres for personer uden for den frivilliges familie. Den frivillige kan modtage en form for godtgørelse eller et symbolsk beløb for indsatsen. 40 procent af den danske befolkning udfører frivilligt arbejde. De fleste motiveres af ønsket om at ville gøre en forskel eller af det sociale fællesskab, man indgår i ved det frivillige arbejde. I gennemsnit udfører frivillige omkring 14 timers arbejde om måneden. I Danmark udføres det frivillige arbejde primært inden for idræt.

Fokuspunkter

Dictogloss om deleøkonomi

Deleøkonomi er voksende i Danmark, i særdeleshed når danskerne skal på ferie. Flere og flere danskere lejer privatboliger i udlandet, og mange lejer også privatbiler og -både på udlandsrejsen. Danskernes deleøkonomiske aktiviteter ligger imidlertid under gennemsnittet i Europa. I Europa er det primært borgere med høj indkomst, der køber privat overnatning som deleøkonomisk aktivitet, hvor det i Danmark er lige fordelt på høje og lave indkomstgrupper. Motivationen for at bruge deleøkonomiske tjenester kan eksempelvis være besparelse og bekvemmelighed.

Fokuspunkter